

VĂN-LIỆU. — Lành lờm giơ, vờ làm mới (T-ng). — *Dầu sao bình đã vờ rồi, Lấy thân mà trả nợ đời cho xong* (K). — *Hay giờ gương vờ lại lành* (K).

VỢ

VỢ. Đàn-bà kết duyên chung thân với người đàn-ông: *Vợ cả. Vợ lẽ.*

VỢ bé. Vợ thứ: *Lấy vợ bé.* || **VỢ cả.** Vợ chính: *Vợ cả có quyền ở trong nhà.* || **VỢ kế.** Vợ cưới làm vợ cả để kế người vợ cả đã chết hay đã bỏ: *Vợ kế cũng như vợ cả.* || **VỢ lẽ.** Cũng nghĩa như «vợ bé». || **VỢ con.** Nói chung về vợ với con: *Bận-bịu vợ con.*

VĂN-LIỆU. — *Vợ cái, con cọt.* — *Con thơ, vợ đại.* — *Vợ nắm, vợ mớ.* — *Chồng ăn chả, vợ ăn nem.* — *Vợ đại không hại bằng đứa vênh.* — *Trai có vợ như rợ buộc chân.* *Cả sống, đóng chợ, lắm vợ nhiều con.* — *Đưa ở xét công, vợ chồng xét nhân-nghĩa* (T-ng). — *Làm trai lấy được vợ khôn, Như lọ vàng cầm đem chôn đầu giường* (C-d). — *Thứ nhất vợ đại trong nhà, Thứ nhì trâu chằm, thứ ba rựa cùn* (C-d). — *Vợ chàng quý-quái tinh-ma, Phen này kẻ cắp bà già gặp nhau* (K).

VƠI

VƠI. Không đầy: *Chai rượu vơi.* Nghĩa rộng: Ngớt bớt: *Nước sông đã vơi.* Nghĩa bóng: Giảm đi, nhẹ đi: *Vơi nợ. Vơi sầu.*

VƠI-vƠI. Hơi vơi: *Đã vơi-vơi công việc.*

VĂN-LIỆU. — *Đong đầy, khảo vơi* (T-ng). — *Giọt dài giọt ngắn, chén đầy chén vơi* (K). — *Bề oan đường đã vơi-vơi cạn lòng* (K). — *Nguồn cơn kia chẳng tắt mà vơi* (C-O). — *Ngoài đầy-vơi chén, trong mê-mẩn tình* (Nh-đ-m). — *Cắt không gánh nặng, tát vơi bể sâu* (Nh-đ m).

VƠI

VƠI. I. Giơ tay lên cao niu lấy cái gì: *Vơi tay lên xa nhà.*

II. Bề cao vừa một vơi: *Cột cao một vơi.*

VƠI. Cùng: *Tôi với anh.*

VĂN-LIỆU. — *Ai tri-âm đó mặn-mà với ai* (K). — *Cũng toan sống thác với tình cho xong* (K). — *Thà liều sống chết một ngày với nhau* (K). — *Oan kia theo mãi với tình* (K). — *Ai ơi đợi với tôi cùng, Tôi còn gỡ mối tơ hồng chưa xong* (C d). — *Trùng chọi với đá có ngày trùng tan* (C d).

VƠI

VƠI. Đòi, triệu: *Vua vơi.* Nghĩa bóng: Cầu lấy, chuốc lấy: *Đừng vơi của độc.*

VĂN-LIỆU. — *Chim sa, cá nhảy chớ vơi, Những người lòng bụng chớ chơi bạn cùng* (C-d).

VƠI. Xa-khơi, quá tầm con mắt: *Thuyền đi giữa vơi, Chim bay tuyệt vơi.*

VĂN-LIỆU. — *Phong-tư tài-mạo tuyệt vơi* (K). — *Trông vơi trời bề mênh-mang* (K).

VỢI

VỢI. 1. Lấy bớt ra: *Vợi nước trong bể ra. Vợi chè. Vợi gạo.* — **2.** Bớt đi: *Vợi việc. Hàng bán đã vợi.*

VỜN

VỜN. Dồn nhảy múa lượn ở trước vật gì: *Mèo vờn chuột. Sư-lử vờn ngọc.*

VỜN. Làm cho nổi hẳn hình vẽ ra: *Vẽ xong phải lấy thước vờn cho nổi lên.*

VỢN

VỢN. Cũng nghĩa như «gợn».

VỚT

VỚT. 1. Lấy vật gì ở nước lên: *Vớt bèo. Vớt rong. Vớt người chết đuối.* Nghĩa bóng: Cứu-giúp người ta trong khi hoạn-nạn: *Nhờ ơn cứu vớt. Nhờ tay tế-độ vớt người trầm-luán.* — **2.** Rốn, thọc. Nói nhêm: *Làm vớt. Nói vớt.*

VỚT-vát. Nói chung về sự «vớt»: *Vớt-vát lấy thêm một vài quyền thì đã đánh hỏng. Vớt-vát được ít nhiều.*

VĂN-LIỆU. — *Ngư ông quăng lưới vớt người* (K). — *Vớt trắng đáy nước, mò kim giữa đèn* (B-C).

VỚT. 1. Siêu đao: *Chém bằng cái vớt.*

II. Chém hắt lên: *Đưa lưỡi siêu vớt đầu giặc.*

VỢT

VỢT. I. 1. Đờ làm bằng vải thưa căng vào cái vòng tre dùng để hớt tôm cá, v. v. — **2.** Đờ để đánh quân hình như cái vợt: *Cầm vợt đi đánh quần.*

II. Dùng cái vợt mà hớt: *Đi vợt muỗi.*

VU

VU 誣. 1. Đối: *Vu-hoặc.* — **2.** Đặt chuyện để làm hại người ta: *Vu oan. Vu va. Nó vu cho người kia ăn cắp.*

VU-cáo 告. Tố cáo gian: *Bị tội vu-cáo.* || **VU-hoặc 惑.** Nói dối để làm mê-hoặc người ta: *Lấy tà-thuyết mà vu-hoặc người đời.* || **VU-thác 託.** Đặt chuyện mà đổ tội cho người ta: *Này ai vu-thác cho người hợp tan* (K).

VU 于. Đi: *Vu-quy.*

VU-quy 歸. Nói người con gái đi lấy chồng: *Định ngày nạp-thái vu-quy* (K).

VU 迂. Xa (không dùng một mình): *Vu-khoát.*

VU-khoát 闊. Viên-vòng: *Câu chuyện vu-khoát.*

VU 巫. Đồng cốt.

VU 蕪. Rậm-rạp (không dùng một mình): *Hoang-vu.*

VU-vơ. Lông-bông vơ-vần: *Nói chuyện vu-vơ. Đi vu-vơ ngoài đường.*

VU-vu. Tiếng gió qua lỗ hồng mà phát ra: *Sáo diều vu-vu.*

Vú

Vú. I. Cơ-thê ở ngực hay ở bụng các loài thai-sinh, giống cái thì chứa sữa để nuôi con: Con ấp vú mẹ. Nghĩa rộng: Nói những vật gì có hình giống như cái vú: Vú đá. Vú sung. Vú chiêng. Vú dừa.

Vú bò. Vú con bò. Nghĩa rộng: Bầu ở trong tổ ong, nơi con ong chứa ở, giống như vú con bò.

VÁN-LIỆU. — Cũ vú lấp miệng em (T-ng). — Cũ vú, to hông cho không chằng màng (T-ng). — To đầu vú, cả vú tai (Trình-thử).

II. Người đàn bà đi ở nuôi con, hay trông con cho người ta: Vú sữa. Vú già.

Vú-bò. Nói chung về người ở già: Vú-bò trong nhà. || Vú em. Người vú nuôi trẻ. || Vú già. Người đàn-bà già đi ở với người ta. || Vú sữa. Người đàn-bà đi ở cho con người ta bú.

Vù

Vù. Tiếng do vật gì đập vào không-khi mà phát ra: Gió thổi vù. Chim bay vù.

Vù-vù. Cũng nghĩa như « vù ».

Vũ

Vũ 羽. Lông các loài chim: Lông vũ.

Vũ-dực 翼. Lông và cánh. Nghĩa bóng: Vây cánh, phe đảng: Vũ dực đã thành.

VÁN-LIỆU. — Xiêm nghề nọ tả-lời trước gió, Áo vũ kia lấp-lẻ trong trăng (C O). — Vũ-y thấp-thoảng, nghề-thường thướt-tha (B C).

Vũ 雨. Mưa: Đảo vũ.

vũ-lộ 露. Mưa móc. Nghĩa bóng: Ôn của nhà vua: Móng ơn vũ-lộ.

VÁN-LIỆU. — Liều thuốc-được mơ-màng thụ vũ (C-O). — Sắc cầm-ngư ả vũ, e phong (C-O).

Vũ 武. I. Cũng nói là « võ ». Dùng uy-lực mà làm cho người ta phục. Trái với văn: Trọng văn, khinh vũ.

Vũ-bị 備. Sự phòng-bị về việc binh: Chăm về đường vũ-bị. || Vũ-biền 弁. Nói chung về hàng quan võ: Người trong đám vũ-biền. || Vũ-công 功. Công chiến-trận: Nước Nam về đời Trần, vũ-công cực-thịnh. || Vũ-cử 舉. Khoa thi võ: Vũ cử xuất thân. || Vũ-dũng 勇. Cứng-cỏi mạnh-lợn: Tục dân chuộng vũ-dũng. || Vũ-dài 臺. Đài đấu-vũ: Lên vũ-dài đấu vũ. || Vũ-đoán 斷. Dùng uy-lực mà tự chuyên độc-đoán: Kẻ cường-hào vũ-đoán ở nơi hương-dâng. || Vũ-giai 階. Hàng quan võ, đối với văn-giai: Làm quan về bên vũ-giai. || Vũ-hiền-điện 顯殿. Chức điện hàm: Vũ-hiền-điện đạ'-học-sĩ. || Vũ-lực 力. Sức chiến-dấu: Phải dùng vũ-lực mới dẹp yên. || Vũ-nghệ 藝. Nghề vũ: Tinh-thông vũ-nghệ. || Vũ-phu 夫. Kẻ thô-bỉ cục-cằn: Đờ vũ-phu. || Vũ-sĩ 士. Người giỏi vũ. || Vũ-tướng 將. Tướng vũ: Văn-quan, vũ-tướng.

VÁN-LIỆU. — Văn dốt, vũ dốt (T-ng). — Quan văn lục-phẩm thì sang, Quan vũ lục-phẩm thì mang gươm hầu (C d). — So dần dấy vũ, dấy văn (K). — Áo nhung trao quan vũ từ đây (Ch-Ph). — Hầy khoan văn-bút, thử chơi vũ-tài (Nh-đ-m).

II. Tên một họ.

Vũ 宇. I. Khắp hết cả không-gian: Vũ-trụ.

vũ-trụ 宙. Khắp cả không-gian và suốt hết thời-gian. Nói chung là khắp trời đất, suốt xưa nay: Vũ-trụ vô-cùng.

II. Tòa nhà (không dùng một mình): Miếu-vũ. Đình-vũ.

Vũ 舞. Múa: Vũ kiếm. Khiêu-vũ.

Vũ-dài 臺. Đài múa. Nghĩa bóng: Chỗ đua chen: Vũ-dài thế-giới. || Vũ-nữ 女. Người con gái làm nghề nhảy múa: Làm nghề vũ-nữ. || Vũ-tạ 榭. Nhà múa: Nền vũ-tạ nhện chằng cửa mốc (C-O).

Vũ 禹. Tên một ông vua khai sáng nhà Hạ, về đời tam-đại bên Tàu: Vua Vũ trị thủy.

Vũ-môn 禹門. Tên quả núi ở huyện Hương-sơn tỉnh Hà-tĩnh xứ Trung-kỳ. Tương truyền ở dưới núi ấy có vực sâu, cá chép vào vực ấy mà vượt được ba bậc lên núi thì hóa rồng: Cá vượt Vũ-môn.

Vụ

Vụ 務. I. Mù: Vụ gặt hái.

II. Việc: Sự-vụ. Cấp-vụ.

III. Chuộng: Vụ danh. Vụ lợi.

Vụ 霧. Sương mù: Văn-vụ.

Vua

Vua. Người chịu mệnh trời thống-trị một nước: Vua nước Nam.

Vua bếp. Vị thần làm chủ trong bếp.

VÁN-LIỆU. — Phép vua thua lệ làng. — Được làm vua, thua làm giặc. — Con vua thì lại làm vua, Con nhà sãi chúa lại quét lá đa (C-d).

Vừa

Vừa. Xem « hừa ».

Vừa. Đồ dùng hình như cái bát, cái lư: Vừa nước. Vừa gạo. Vừa hương.

Vúc

Vúc-vắc. Nói bộ mặt nhằng-nhào: Vúc-vắc cái mặt.

Vục

Vục. Nhận xuống dưới nước hay dưới các thứ hột: Vục gạo xuống nước. Vục tay vào thùng gạo.

Vui

Vui. Thỏa-thích, hớn-hở: Tiệc vui. Vui lòng. Vui miệng. Vui chân. Vui về sự học. Vui đạo.

Vui chơi. Nói chung về sự chơi-bởi vui-vẻ. || Vui mừng. Nói chung về sự vui-vẻ mừng-rỡ trong nhà: *Nhà có việc vui mừng.* || Vui thú. Vui-vẻ hứng-thú: *Đi chơi vui thú lắm.* || Vui-vầy. Vui-vẻ xum-hạp: *Vui-vầy ca-xướng yến - diên.* || Vui-vẻ. Nói chung về sự «vui».

VĂN-LIỆU. — Vui như tết. — Vui xem hát, nhợt xem bơi (T-ng). — Đã không biết sống là vui, Tâm thần nào biết thiệt-thối là thương (K). — Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ (K). — Đoàn-diên vội mở tiệc hoa vui-vầy (K). — Trong quân có lúc vui vầy (K). — Vui chi mà đeo-đẳng trần-duyên (C-O).

Vùi

Vùi. Đẽ vật gì xuống dưới đất hay tro trấu cho lấp kín đi: *Vùi củi đang cháy vào trong tro. Vùi xác chết.* Nghĩa bóng: Li-bì: *Say vùi. Sốt vùi. Ngủ vùi.*

Vùi-đập. Đánh đập tàn hại: *Vùi đập vợ con.* || **Vùi đầu.** Cặm cụi vào một chỗ nào: *Vùi đầu vào đám bạc. Vùi đầu vào khoa-cử.*

VĂN-LIỆU. — Lấm như ma vùi (T-ng). — Vùi nóng một năm mặc dầu cỏ hoa (K). — Đang tay vùi liễu, đập hoa rơi-bò (K). — Đành thán cát đập, sóng vùi (K).

Vũm

Vũm. Trùng lòng: *Đĩa vũm lòng.*

Vun

Vun. 1. Gọn cao lên cho gọn: *Vun đống đất. Vun gốc cây.* — 2. Lên cao: *Lúa trở vun. Cây lớn vun.*

Vun trồng. Vun và trồng. Nghĩa rộng: Gây dựng bởi đắp thêm vào: *Vun trồng cây đức.* || **Vun vén.** Thu xếp gọn-gàng: *Vun vén việc nhà.*

Vun-vút. Xem «vút-vút».

Vùn

Vùn. Cao lớn. Cũng nghĩa như «vun»: *Dòng quyên háy-hầy sóng vùn.*

Vùn-vụt. Xem «vụt-vụt».

Vùn

Vùn-vờn. Ve-vầy: *Chó vùn-vờn đuổi.*

Vụn

Vụn. Nhỏ-nhặt. rời-rạc: *Cắt vụn. Sắt vụn. Giấy vụn. Tiền vụn. Cái bánh gãy vụn. Lý-sự vụn.*

Vụn-vật. Nói chung về «vụn».

Vung

Vung. Nấp đầy nôi: *Vung nôi đồng. Vung nôi đất.*

VĂN-LIỆU. — Nôi nào vung ấy. — Coi trời bằng vung (T-ng). — Chồng hấp mà lấy vợ cao, Nôi tròn vung méo úp sao cho vừa (C-d).

Vung. 1. Dang tay mà đưa đi đưa lại thật mạnh: *Vung tay quá trán. Vung bó đuốc.* — 2. Ném ra, vãi tung ra: *Vung tiền ra như rác. Gạo đổ vung ra.* Nghĩa bóng: Phóng-tung, không giữ-gìn: *Chơi vung. Nói vung.*

Vung-vảy. Trỏ bộ tay đi đánh xa: *Đi vung-vảy tay.* || **Vung-vàng.** Bộ giận dữ hiện ra ngoài chân tay: *Tức mình vung-vàng ra vẻ.* || **Vung-vinh.** Trỏ bộ đắc ý, khoa tay, múa chân: *Đi đứng vung-vinh.*

Vùng

Vùng. 1. Miền, khu vực rộng, một khoảng đất rộng: *Vùng quê. Vùng ngược. Vùng xuôi.* — 2. Chỗ con lợn hay vật gì đánh trúng xuống để nằm: *Vùng lợn nằm.*

VĂN-LIỆU. — Một vùng cỏ áy bóng tà (K). — Xuống thuyền nhờ để tìm vùng lánh xa (Nh-đ-m). — Một vùng cỏ béc, mấy lần cửa son (H-T).

Vùng. Cựa mạnh để chạy thoát ra xa: *Nắm được tay thẳng trộm, nó lại vùng ra chạy mất.* Nghĩa rộng: Ăn lan ra: *Eo bề ăn vùng vào trong đất. Nhột vùng to ra.*

Vùng-vàng. Trỏ bộ giận dữ khoa tay khoa chân: *Vùng-vàng bỏ đi chỗ khác.* || **Vùng-vẫy.** Cũng nghĩa như «vây-vùng».

VĂN-LIỆU. — Voi kia sức nó khỏe hung, Người ta trôi nó nó vùng đứt dây (C-d). — Hỡi con vịt nước kia ơi, Sao mày vùng-vẫy ở nơi Ngân-hà (C-d).

Vũng

Vũng. 1. Chỗ nước đọng lại nhiều: *Vũng nước. Vũng trâu đầm. Vũng máu.* — 2. Chỗ nước sâu làm bến cho thuyền, tàu đậu được: *Chỗ vũng thừng tàu chạy vô ra.*

VĂN-LIỆU. — Chút thân quân-quại vũng lầy (K). — Nghênh ngang nay vũng, mai đầm (L-V-T). — Cóc kêu dưới vũng tre ngám, Cóc kêu mặc cóc, tre đầm mặc tre (Việt-Nam phong-sử).

Vụng

Vụng. Trộm, lén: *Ăn vụng. Nói vụng.*

Vụng-trộm. Giấu-diếm, chùng lén: *Làm vụng-trộm không dám ra mặt.*

VĂN-LIỆU. — Lầm-lầm như chó ăn vụng bột (T-ng). — Những người béo trực béo tròn, Ăn vụng như chớp, đánh con cả ngày (C-d).

Vụng. Dở, kém, không khéo: *Làm vụng. Thợ vụng. Vụng ăn. Vụng nói.*

Vụng-dại. Vụng và dại: *Cháu còn vụng-dại lắm.* || **Vụng-về.** Nói chung về sự «vụng»: *Ăn nói vụng-về.*

VĂN-LIỆU. — Vụng chèo, khéo chống. — Vụng múa chề dất lếch. — Lúng-túng như thợ vụng mất kim (T-ng). — Khôn ngoan cũng thề đàn-bà, Dẫu rằng vụng-dại cũng là đàn-ông (C-d). — Kiếp xưa đã vụng đường tu, Kiếp này chẳng kéo đèn bù mới xuôi (K). — Hiếm-hoi chút gái vụng hèn (N-đ-m).

Vuôi

Vuôi. Cũng nghĩa như « vôi ».

Vuông

Vuông. 1. Nói về hình mà bốn bên và bốn góc đều nhau: *Cái bàn vuông. Miếng kính vuông. Khay vuông.* — 2. Độ đo lưa vải, gấp chiều ngang vào chiều dọc cho bốn bên đều nhau: *Vuông vải. Vuông nhiều.*

Vuông-tượng. Chỉ cái dáng mặt vuông: *Mặt mũi vuông-tượng.* || **Vuông-tròn.** Vuông và tròn. Nghĩa bóng: Trọn-ven hoàn-toàn: *Trăm năm tình cuộc vuông-tròn (K).* || **Vuông-vấn.** Nói về hình các đồ vật vuông: *Xếp cái khay tròn cho vuông-vấn.* || **Vuông-vuông.** Hơi vuông. || **Vuông-vức.** Nói về cái hình ruộng đất vuông: *Cái vườn vuông-vức một mẫu.*

VĂN-LIỆU. — *Ba vuông, bảy tròn.* — *Mặt vuông chữ điền (T-ng).* — *Khuôn xanh biếc có vuông tròn cho chằng (K).* — *Xuyến vàng đôi chiếc, khăn là một vuông (K).*

Vuốt

Vuốt. Móng nhọn của loài ác thú: *Vuốt hổ. Vuốt gấu.* **VĂN-LIỆU.** — *Ngoài cõi vuốt nanh ra sức, Chỉ tiếm cừu sành dãi xuống ba quân (Văn tế trần-vong trường-sĩ).*

Vuốt. Để tay vào vật gì mà đưa thuận xuống một chiều, cho thẳng, cho phẳng: *Vuốt ráu. Vuốt má.* Nghĩa bóng: *Làm cho xuôi xuống, làm cho mất đi: Vuốt giận. Vuốt nợ.*

Vuốt đuôi. Nói về cách làm hay nói cho đủ lẽ, cho tác trách: *Công việc đã xong còn nói vuốt đuôi.* || **Vuốt-ve.** Mơn-trơn tỏ ý yêu-thương: *Vuốt-ve đứa trẻ.*

VĂN-LIỆU. — *Vuốt bụng thở dài.* — *Mắng vuốt mặt không kip.* — *Vuốt mặt chằng nễ mũi.* — *Chớ thấy hùm ngử vuốt ráu, Đến khi hùm dấy, đầu-lâu chằng còn (C-d).*

Vuột

Vuột. I. Lột ra, tuột ra: *Bị bong vuột da.*

II. Tuột mắt: *Thằng ăn-cấp chạy vuột mắt.* Nghĩa rộng: *Lật tuột hẳn: Vuột nợ không trả.*

Vút

Vút. Móng nhọn của loài thú. Xem « vuốt ».

Vút. Gột: *Vút chỗ áo lấm.*

Vút. Tiếng ngọn roi quất mà phát ra: *Đánh vút-vút.*

Vút-vút. Thường nói là « vùn-vút ». Tiếng roi quật luôn: *Roi đánh vút-vút.*

Vút

Vút. I. Cầm roi mà quật: *Vút gậy vào lưng.*

II. **Khoảng** thì giờ rất nhanh: *Chạy vút đi mất. Vút một cái đã biến mất.*

Vút chốc. Cũng nghĩa như « phút chốc ». || **Vút-vút.** Thường nói là « vùn-vút ». Nói khoảng thì giờ rất nhanh-chóng: *Đi nhanh vút-vút. Gió thổi vút-vút.*

Vừa

Vừa. I. Đùng độ, không thái-quá, không bất-cập: *Vừa độ. Vừa khoảng. Vừa làm.*

Vừa đôi. Nói về trai gái xứng đôi, đẹp đôi: *Vừa đôi, phải lứa.* || **Vừa hay.** Vừa đúng, vừa khéo: *Vừa hay đủ một cỡ.* || **Vừa phải.** Đùng độ không hơn, không kém: *Giá hàng vừa phải.* || **Vừa-vặn.** Vừa lảm: *Áo mặc vừa-vặn.* || **Vừa-vừa.** In it: *Ác vừa-vừa chứ.*

VĂN-LIỆU. — *Một vừa, hai phải (T-ng).* — *Đỡ ai lặn xuống vực sâu, Đẽ đo miệng cá, uốn câu cho vừa (C-d).* — *Vừa tuần nguyệt sáng, trăng trong (K).* — *Thiên-tài quốc-sắc hai bên cũng vừa (Nh-đ-m).* — *Công-danh tuổi ấy đương vừa (Nh-đ-m).*

II. Thoạt mới: *Vừa ăn xong. Vừa đi về.*

VĂN-LIỆU. — *Giấc mê nghe đã đầu-dầu vừa tan (K).* — *Một ngày huyện-vụ vừa xong (Nh-đ-m).*

III. Thuận, hợp: *Vừa lòng. Vừa mắt. Vừa miệng.*

VĂN-LIỆU. — *Vừa mắt ta, ra mắt người (T-ng).* — *Lời nói chằng mắt tiền mua, Liệt lời mà nói cho vừa lòng nhau (C-d).* — *Ở sao cho vừa lòng người, Ở rộng người cười, ở hẹp người chê (C-d).*

IV. Đã thế nợ lại thế kia: *Vừa cười, vừa nói. Vừa khôn, vừa ngoan.*

VĂN-LIỆU. — *Vừa đánh trống, vừa ăn cướp.* — *Vừa làm phúc, vừa tức bụng.* — *Vừa được ăn, vừa được nói, Vừa được gói mang về (T-ng).* — *Vừa khôn, vừa đẹp, vừa dòn, Vừa rẻ tiền cười, vừa con nhà giàu (C-d).* — *Vừa khôn mà lại vừa ngoan, Đã vừa làm dĩ, lại toan cáo làng (C-d).*

Vừa

Vừa. Nói về đồ ăn để lâu, mất cái dẻo cái quánh: *Thịt đông vừa. Cháo vừa. Hồ vừa.*

Vừa. Vôi trộn vôi cát để xây: *Thợ hồ đánh vừa xây tường.*

Vừa

Vừa. I. Bịch chứa thóc: *Vừa thóc. Nhà vừa.*

II. Chứa để dành: *Vừa gạo để hóng giá cao.*

Vực

Vực. Lượng đong vừa đầy đến miệng: *Vực đấu thóc. Vực bát gạo.*

Vực. Chỗ nước sâu: *Cá ở vực. Chìm xuống vực.*

VĂN-LIỆU. — *Trời thăm, vực sâu.* — *Một vực, một trời (T-ng).*

Vực. I. Rèn cặp: *Vực ghé cày. Vực trẻ học.*

II. Nâng đỡ, giúp đỡ: *Vực người ốm. Bệnh-vực kẻ hèn-gấu.*

VĂN-LIỆU. — Vực nằng vào chốn hiền-tây (K). — Xót nằng sẽ lại vực ra dần-dần (K).

Vực 域. Cối (không dùng một mình): Địa vực. Khu vực.

Vừng

Vừng. Thù cây thuộc loài cỏ, trái có nhiều múi, trong múi có hạt nhỏ, hoặc đen, hoặc trắng, ăn được, thường dùng để nấu dầu: Rang vừng làm thính. Dầu vừng. Kẹo vừng.

VĂN-LIỆU. — Bao giờ dom-dom bay ra, Hoa gạo rụng xuống thì tra hạt vừng (C-d).

Vừng. Thù cây có lá non dùng để ăn ghém được: Ăn mắm với lộc vừng.

Vừng. Xem « vàng ».

Vững

Vững. Chắc-chắn, không lay chuyển được: Cái bàn đóng vững. Đứng vững. Nghĩa bóng: Bền chắc, yên: Vững lòng. Vững dạ. Vững chân.

Vững-chãi. Nói chung về sự chắc-chắn, không lay chuyển được: Nhà cửa vững-chãi. || **Vững-vàng.** Nói chung về sự bền vững: Cơ-sở vững-vàng.

VĂN-LIỆU. — Dù ai nói đóng, nói lây, Thì ta cũng vững như cây giữa rừng (C-d). — Dù ai nói ngả, nói nghiêng, Thì ta cũng vững như kiềng ba chân (C-d). — Trơ như đá, vững như đồng (K). — Ở không yên-đn, ngồi không vững-vàng (K). — Bề trung chống vững, mưu thâm chó hồng (Nh-đ-m). — Từ nay hai nước vững yên trị-trường (Nh-đ-m).

Vửng

Vửng 暈. Choáng-vàng: Vửng đầu. Huyết vửng.

VĂN-LIỆU. — Mới người con vửng, chưa phai giọt hồng.

Vược

Vược. Thù cá ở nước mặn, thịt ngon: Ăn gỏi cá vược.

Vươn

Vươn. Dẫn thẳng gân cốt ra: Vươn vai. Vươn cổ lên mà cãi.

VĂN-LIỆU. — Anh-hùng gấp phải khúc lươn, Khi cuộn thì ngắn, khi vươn thì dài (C-d).

Vườn

Vườn. Khu đất rộng để trồng cây cối: Vườn cam. Vườn rau. Vườn hoa. Nghĩa rộng: Quê mùa: Về vườn. Thày vườn.

Vườn-trực. Nói chung về « vườn ».

VĂN-LIỆU. — Cây nhà, lá vườn (T-ng). — Vườn xuân hoa nở đầy giàn, Ngăn con bướm lại kéo tàn nhị hoa (C d).

— Cờ bạc là bác thẳng bàn, Ruộng vườn bác hết tra cần vào cùm (C-d). — Vườn hồng chỉ dám ngăn rào chim xanh (K). — Vội về sửa chốn vườn hoa (K).

Vượn

Vượn. Loài khỉ, đuôi và chân dài, tiếng kêu to: Chim kêu, vượn hót.

VĂN-LIỆU. — Ve kêu, vượn hót nào lây (K). — Chim kêu, vượn hót bốn bề nước non (L-V-T). — Vượn dâng quả cúng, chim đưa hoa mừng (Ph-Tr).

Vương

Vương. Vương, mắc phải: Vương phải gai. Nhện vương tơ. Vương mối sâu.

Vương-mang. Bận-bịu: Vương-mang vợ con. || **Vương-vấn.** Cũng nghĩa như « vương-viu ». || **Vương-viu.** Mắc-miu: Vương-viu mối tình.

VĂN-LIỆU. — Con làm đến thác cũng còn vương tơ (K). — Nhện này vương lấy tơ kia mấy lần (K). — Dấu lia ngó ý, còn vương tơ lòng (K). — Biết mà dứt chỉ thà đưng vương tơ (Nh-đ-m). — Mối sâu đoạn thôm thêm vương vào lòng (L-V-T).

Vương 王. 1. Vua làm chủ một nước: Quốc-vương. — 2. Tước cao nhất ở trong triều: Phong tước vương.

Vương-đạo 道. Đạo chính, theo như đời tam-vương: Theo vương-đạo mà trị dân. Nghĩa rộng: Đạo làm chân: chính ngay-thẳng: Làm thuốc theo vương-đạo. || **Vương-giả 者.** Bậc vua chân-chính: Đuốc vương-giả chí-công là thế, Chẳng soi cho đến khóe âm-nhai (C-O). || **Vương-hóa 化.** Sự giáo-hóa theo vương-đạo: Bốn phương theo vương-hóa. || **Vương-tôn 孫.** Con cháu nhà quý-tộc: Vương-tôn, công-tử.

VĂN-LIỆU. — Ủng mùi hương vương-giả lẩm thay (C-o).

— Nặng lòng vương-sự, nhẹ tình gia-hương (Nh-đ-m).

II. Tên một họ: Vương Dương-minh. Vương An-Thạch.

Vượng

Vượng. Mắc lấy. Cũng nghĩa như « vương »: Vượng bầy. Vượng chán.

Vượng-vít. Cũng nghĩa như « vương-viu ».

VĂN-LIỆU. — Tơ duyên còn vướng mối này chưa xong (K). Sợi xích thẳng chỉ để vướng chân (C-O). — Buổi tiễn đưa lòng vướng thê-hoa (Ch-Ph).

Vượng

Vượng 旺. Thịnh, tốt: Thịnh-vượng. Nhà vượng.

Vượng-khi 氣. Khi đất tốt: Vượng-khi thành Thăng-long.

VĂN-LIỆU. — Tốt cung quan-lộc, vượng hào thê-nhi (Ph-Tr.)

Vượt

Vượt. 1. Ở bên này qua sang bên kia : *Vượt núi.*
Vượt bể. — 2. Tót lên trên : *Đi vượt lên trên.*

Vượt ngục. Ở trong ngục mà vượt ra ngoài : *Tù vượt ngục.* || Vượt quyền. Làm vượt qua cái quyền của người trên : *Vượt quyền quan trên.*

VĂN-LIỆU. — Cá vượt Vũ-môn. — Sứa vượt qua đặng (T-ng). — Trai vượt biển có bạn, Gái vượt cạn một mình (T-ng). — Thuận phong một lá, vượt sang bên Tê (K). — Đè chĩnh huyện Tích bạng miền vượt sang (K).

Vứt

Vứt. Ném đi : *Vứt cái khăn.* Nghĩa rộng : Bỏ đi : *Vứt cái chén vỡ.* *Vứt tiền đi như rác.*

VĂN-LIỆU. — Vứt tiền xuống giếng xem tâm (T-ng). — Cờ bạc conh đồ canh đen, Nào ai có dại mang tiền vứt đi (C-d). — Ăn được ngũ được là tiên, Không ăn, không ngũ là tiền vứt đi (C-d).

Vuru

Vuru 尢. Lạ (không dùng một mình).

Vuru-vật 〇物. Đàn-hà rất đẹp : *Vuru-vật ít khi có.*